

شیوانی زمانی کوردی

پاریزەر

فائق جه میل

زمان کۆله گه‌ی سهره‌کی کیان ومانی نه‌ته‌وه‌یه لایه‌نیکی زۆر گرینگه له پیکهاتوه‌کانی نه‌ته‌وایه‌تی. پێشکه‌وتنی خسه‌ته‌کانی و گه‌شه‌پیدا‌نی به‌س‌تره‌وه‌یه به‌ پێشکه‌وتنی میله‌ت له‌رووی سیاسی وئابوری وکۆمه‌لایه‌تی هه‌روها راسته‌وخۆ په‌یوه‌نده به‌ قۇناعی سیاسی و شیوه‌ی رژیم هه‌لبه‌ته له کەش وه‌ه‌وای دیموکراسی و سه‌ریه‌ستی ده‌گاته ئه‌وپه‌ری په‌ی پاراوه و پوخت وه‌اسان به‌ شیوه‌یه‌ک زۆریه‌ی پێویسته‌کانی زمانی به‌کارهاتوی رۆژانه‌ی خه‌لک و نوسین و خۆیندن دا‌بین ده‌گات واته هه‌رنه‌ته‌وه‌یه‌ک که ده‌گات به‌ قۇناعی پێشکه‌وتو یه‌کسه‌ر ئه‌م دیاره‌یه له زمان و نوسین و بواره‌کانی ئه‌ده‌بی وه‌ونه‌ری خۆی ده‌نوێنی به‌لام له گه‌ل وه‌ش ئه‌م دیاره‌یه به‌ ریک و پیک سهرناگری گه‌رمیله‌ت رینمایه‌ی نه‌کریت شیوه‌ی راست و دروستی زمانه‌که‌ی به‌ خۆیندن و نوسین نه‌خریته به‌رجاو به‌تایبه‌تی له قۇناعی هه‌ناسی ورزگاریونی له ژیر ده‌سه‌لاتی غه‌یره گه‌یشتن به‌ مافه‌ دیموکراسی یه‌کان . له‌م باره‌وه بێگومان قوتابخانه‌کان به‌ تایبه‌تی سه‌ره‌تایه‌کان رۆلی گرنگ له‌م مه‌یدانه‌ ده‌بینن ئینجا گشت دام و ده‌زگای روشنبیری و چاپه‌مه‌نی و بیا و کورده‌وه .

دوا‌به‌دوای به‌یانی 11 ئاداری سا‌لی 970 بۆ ماوه‌ی چه‌ندین سا‌ل له قوتابخانه‌کانی سه‌ره‌تایه‌ی له زۆریه‌ی ناوچه‌کوردی یه‌کان خۆیندن به‌کوردی به‌رده‌وام بو هه‌روها ئه‌ده‌ب و بابه‌ته‌کانی کوردی به‌ گه‌ل بوارو بابه‌ته‌وه به‌ره‌و پێشکه‌وتن ده‌خشی و کۆلیج بۆ ئه‌ده‌ب و میژوو کوردی له به‌غدا وله زانکۆی سه‌لاحه‌دین له هه‌ولێر کرایه‌وه گه‌ل گۆفار بلا‌وده‌به‌وه‌وه له (ده‌زگای روشنبیری و بیا و کورده‌وه‌ی کوردی)—سه‌ر به‌ وه‌زاره‌تی روشنبیری له به‌غدا . مه‌یدانی چاکی سازدایو بۆ گه‌ل شاعیرو نوسه‌رو چیرۆک نوس قه‌له‌می لاویتی خۆیان له‌م گۆره‌پانه به‌کار بێن .

هه‌ر له‌م رێه‌وه‌دا پاش رایه‌یری 991 و دامه‌زراندنی حکومه‌تی نیچه‌ سه‌ریه‌خۆ و دور له ده‌سه‌لاتی رژیمی به‌عس زمان و نوسین و ئه‌ده‌ب و بابه‌ته‌کانی دی له کوردستان په‌ره‌ی ساند به‌ سه‌دان کتیب و رۆژنامه‌و گۆفار که‌وتنه بازار . هه‌لبه‌ته ئه‌مه‌ش دیاره‌یه‌کی زۆر زه‌ق بو له گه‌شه‌کردنی زمان و نوسین و خۆیندنه‌وه‌ی کوردی — به‌لام له هه‌مان کات نوسین و خۆیندنی عه‌ره‌بی پاش که‌وت باوی نه‌ما تا راده‌یه‌ک هه‌ندێ نه‌فام له ئاکامی هه‌نده هۆی سیاسی و نه‌ته‌وه‌یی ناره‌وا — له‌م ماوه‌ کورته باسی لێوه‌ ناکرێ _ که‌وتنه به‌ر به‌ست کردنی و، فه‌رامۆشکردنی زمان و نوسینی عه‌ره‌بی له کوردستان گه‌رچی هه‌له‌یه‌کی گه‌وره و وزه‌ره‌ر به‌خسه له بوارو روشنبیری و زانیاری به‌ گشتی ، زمانی عه‌ره‌بی ره‌سه‌نه زمانی زانستی و ئه‌ده‌ب و میژویکی زۆر دێرین ، خاوه‌ن سه‌دان هه‌زار به‌رگ و وکتیب و گۆفارو رۆژنامه ، میراتگری لایه‌نه‌کی فره‌وانه له ژیا‌ری ئاده‌میزاد ، بێگومان هه‌رده‌م گه‌ل روشنبیری و پسرۆرو خۆینده‌وار به‌ شیوه‌یه‌ک پێویست به‌ زمانی عه‌ره‌بی ئه‌بیت ته‌نانه‌ت زمانیکی دی زندوی ئه‌وروپاش له ولات خۆی بچه‌سپینی به‌ تایبه‌تی زمانی ئینگلیزی .

- له لایه‌کی دی گه‌ر خۆینده‌واری کورد له‌م قۆماغه ورد بیه‌وه له زۆریه‌ی ده‌قه نوسینه‌کانی گۆفارو رۆژنامه کان و گۆبستی برنامه‌کانی رادیو و ته‌له‌فزیونی ئه‌م دوا سالانه‌دا بێت بۆی ده‌رده‌که‌وێ که وا خه‌ریکه بشیوین نه‌ک له زمان و نوسینی ره‌سه‌ن ، ئه‌تراییت له به‌کارهاتوی زمانی رۆژانه‌ی کورد هه‌لبه‌ته ئه‌م دیاره‌ی نیکه‌تیغه له هه‌ندێ لایانه‌وه ئه‌گه‌ریته‌وه بۆ که‌مه‌ترخه‌می و بیاکی له روی زمانه‌وانی به‌ پێچه‌وانه‌ی قۇناعه‌کانی پێشو به تایبه‌تی له زه‌مانی رژیمی به‌عسی فاشیست که مه‌ترسی هه‌بو ئه‌م رژیمه ئیمه‌ی کورد له کوردا‌یه‌تییمان بشۆرینی بۆیه زیاتر به‌م زمانه پاراوه‌ی که ده‌زاندرا خۆمان پێه‌له‌دواسی به هه‌موو شیوه‌یه‌ک ناسنامه‌و زمانی خۆمان ده‌پاراست ، نوسه‌ری کورد خه‌مخۆری زمانی ره‌وان و ره‌سه‌ن بو شه‌رم بو نوسینی‌ک هه‌رچه‌ند به‌ تین و تام و ته‌سه‌ل بێت وشه‌ی به‌یانی له مه‌یاندای زۆرو زه‌ق به‌ دی بکریت حیی ره‌خنه‌ی قورس بو ، خۆی له واقع دا ئه‌م ره‌فتاره به‌رگری بو له نه‌ته‌وه‌که‌مان به‌ واته‌ی ئیمه‌ش خاوه‌ن زمان و ریزمان و رینوسین به‌لام له قۇناعه ئه‌م ترسه له گۆرئ نه‌ماوه بۆیه هه‌نده به‌ریه‌ست نین له‌م باره‌وه پشتی خۆمان لێ کردۆته‌وه ، هه‌لبه‌ته هه‌له‌یه‌کی زۆر گه‌وره‌یه گه‌ر به‌م شیوه‌ی بروات زمانی کوردیمان وه‌ک فارسی و تورکی ئه‌که‌ویته گێژهنه‌ی وشه‌ بیانییه‌کان و ونبونی هه‌زاران وشه‌ی ره‌سه‌نی کورد ، وا ئاشکرایه هه‌ردو زمان (فارسی و تورکی) زیاتر له سه‌دا چلی پیکهاتوه‌وه له‌وشه‌ی عه‌ره‌بی ، بۆیه حیی مه‌ترسی یه‌ رۆژئ نه‌وه‌ی کوردیش وشه‌کانی عه‌ره‌بی وه‌ک (تکتل و ئیلترام ، شفاف ، کشف ، انجیاز ، تاکید ، تأیید ، مؤامره ، تقریبا ، خلافت ، حقیقه) و سه‌دان وشه‌ی عه‌ره‌بی دی که رۆژانه به‌ و ته‌و نوسین به‌کار دێت به‌ کوردی ره‌سه‌ن له قه‌له‌م بدرئ هه‌روه‌ک ئیرانی و تورکه‌کان که به‌ سه‌دان وشه‌ی عه‌ره‌بی به‌ گه‌ته‌و نوسین به‌کار ده‌هێنن بۆ وه‌ی بزانه‌ن وشه‌ی عه‌ره‌بییه هیچ بنه‌مایه‌کی فارسی پێوه نیه هه‌روها زمان

ونوسینی تورکی گهرچی به پیتهکانی لاتینی ئەنوسریت ، ههلبهته ئەم وشانه بهدریژی چهند سهد سائی کهوتونهته نیو زمانهکانیان لهوانهیه ئیمهش نوسهرو رۆشنیرو ئەدیبانی کورد گهر ریبازمان بهم شیوه بیته وهك فارسهکان - بۆ نمونه - شتی ئەلین وئەنوسین له شیوهی تابلۆ ههلواسراوی بهنزیخانهی شارهکانی ئیران که نوسراوه (جمیع دخانیات بتاتا ممنوعست) واتهکهی بهگشتی وادهگهینی که (گشت جگهره کیشان بهیهکجاری قهدهغهیه) ههمو وشهکان عهرهبین جگه له (ست) نهبیته بهلام نهوهی ئیرانیان ئەم راستیه نازانن .

شایانی وتنه شیوانی زمان به گهئێ روو بهدی دهکری بۆ نمونه له نیو زۆریهی بازاری شارهکانی کوردستان زۆر زهق و ناشیرینه ، ههر دوکان و پێشهنگایهک بێ پهروازه به وشه بیانی و نوسین و رینوسی ناراست وچهوت تابلوکانیان ههلواسیوه . کورد سهدان سائه وشه (دوکان) بۆ فرۆتن وکاروکاسی بهکاردینی گهر چی لهم قوئاغه کراوته (شوین) که به عهرهبی ئەکاته (موقع ، مکان) که زۆر دوره له واته و مهههست له دوکان . ههلبهته دوکان بهتایبهتی بۆ بازار به کار دیت بهلام شوین که له (موقع)ی عهرهبی وهرگیراوه واتهیهکی گشتی یه بۆ ههمو شوین و جیگا ئەگونجی جگه بۆ بازارنهبی که له کوردی وشهیهکی تایبهتی خوی ههیه که ئەمیش (دوکان)ه ، بۆ نمونه ئەنوسن (شوینی رانیه بۆ کهلوپهل ، شوینی کویه بۆ ساردهمهنی ، شوینی نازاد ...) له ههمان کات وشه (بازارگا) که له گهئێ دوکانهکان ههلواسراوه دارشتنی ههلهیه پیکهاتوه له دو وشه بهیهک مانا ئەویش (بازار وگا) بازار شوینهو (گا)ههرههمانای شوین دیت . بازار له کۆنهوه بریتیه له چهند دوکان به یهکهوه . به ههر حال پێویسته کورد بگهریتهوه وشه (دوکان)ه رهسهنهکهی باوباپیران ، لهلایهکی دی له ناو بازار تابلوی زۆر سهیره سهمهره بهدی دهکری بۆ نمونه { شوینی به کریدانی بهلدرۆزهرو کافه المکانن الثقيلة } ... (چای لبتۆن تامی بهرزه) ، بۆ ههڵدان به شیر ی نیدو تابلویهکهی به نوسینیکی درشت ئەلێ (له بهر ئەوهی مندالهکته شایانی باشتره) سهیره ..! یانی چی ..؟ چهرخ له حیاتی هاوچهرخ ، پێشاندر ... له حیاتی پێشهنگاه ، شوینی لئالحهضاره بۆ دیکۆر { ... ههروها شیرنهمهنی ههلواسراوه به شیرینی ، نوسیههتهی (شیرینی ئەبو عهفیف ، شیرینی کاروان ...) ههلبهته چهند جوهر شیرینیکی له دوکان بۆ فرۆتن دابنرێ بۆ شیرنهمهنی ناودهبردیت وهك ساردهمهنی وسوتهمهنی نهك شیرینی ، خو له فهرمانگان شتی سهیر بهکار هاتوه ههروهك (دادگای کهتن) له حیاتی محکمه الجنج _ که کهتن و جنج ههگریز یهکتا ناگرنهوه - عهرهب ئەلێ - جنج الی السلم - واته بایی بۆ ناشتی دا شکاند ، بۆیه پێویسته وشهیهکی گونجاو دابشریت که لهگهڵ مهههستی دادگاکه بگونجیت . ههروها له بریوه بهرایهتی رهگهزنامه وشه (رهگهز) بهکاردیت بۆ نیرو می - کاتی رهگهز له بنههتا بۆ عنصر و جنس بهمانای نهتهوهیهی به کاردیت نهک نیرو می ، کورد دهلی به رهگهز کورده ، عهرهبه ، فارسه ، نه بهوه بلین به رهگهز مییه یا نیروه ؟؟ بۆ سوکایهتی ئەلێ بێ رهگهزه واته بێ ئەسله (اصل) ههروها (رهگهز پهراست) له کوردی باوه . ههر بهم شیوهیه (محکمه البلط ه) - گۆراوه به (دادگای بهرای) که چی بهرای به مانای (پێش) دیت نهک سهههتا ، کورد دهلی مالم له بهرایهتی یه یا بهرای واته له ناوچهی پێشهوه یه ، بهر ئیواره ، بهره بهیان ، بۆیه دادگای سهههتا یا سهههتایی زۆر راستره نهک بهرای بهتایبهتی پاش سهههتایی دو قوئاغی دادگای تر دیت (پێهه لچونهوه (استئناف) و تهمییز) . ههلبهته له گشت فهرمانگان له ههریم (صادره و وارده) ههن ههیهک له مانا بهشیوهیکی جیواو نوسراوه بۆ نمونه { دهرکرده و هاتوو ، وهرگرته و دهرجو ، هاورد ، دهرهاته ... } بۆ مسۆگهر ، سوگرته (security) که له دیرینهوه لای کورد باوه ئەلین (دنیایی) بهم شیوه به (شرکه التأمین) ی عهرهبی ئەلین (کۆمپانیای دنیایی) ، له راستی دا دنیایی بهرامبهرهکهی به عهرهبی ئەکات به (اطمئنان) واته (ئارامی دل) نهک مسۆگه رکردن بۆیه دابین و مسۆگه رکردنی ژیان له ولاته پێشکهوتوهکان پێی ئەلین social security . سهیر ئەوهیه له سهر تابلۆ زهبهلهکههکی وهزارهتی کاروکاروباری کۆمهلاهیتهی له حیاتی (العمل والضمان الاجتماعي) نوسینیکی درشت نوسراوه { کارو دهسته بهریی } بێگومان کهس نازانی _ خوا نهبی _ ئەم (دهسته بهری یه) بۆ وشه (الضمان) ی عهرهبی له کوئی هاتوه ؟... ههروها له ههندی بانک له حیاتی (توفیر) ی عهرهبی (بهلانان) بهکار دینن که له واته دا ههگریز یهکدی ناگرنهوه له کاتی له دیرینهوه کورد وشه (پاشهکوت) بۆ (توفیر) بهکار دینی . ههروها له ههندی فهرمانگان بۆ (بداله) ی تهلهفون بگۆر به کار دینن من وای بۆ دهجم که زۆر تهواوه بهلام له ههمان کات له ههندی دی کردویانه به (گۆرینگه) ، فهرمانگایهک له سهر تابلۆکهی نوسیتی (بهریوه بهرایهتی ئاوی گوندهکان و (کۆگاگان) ویرای ههلهی ریزمانی لهم رستهیه ، نه بیستراوه به (خزان) ی ئاو بوتری کۆگا ؟.. ئەلێ (رووبهر) له حیاتی (مساحه) ه ی عهرهبی به تایبهتی بۆ بیوانی زهوی له کاتی رووبهر (واجهه) ی عهرهبی یه (ئەو رووهی که له دهرهوهیه یان له پێش دایه) واته بهری رووی زهوی به مهتر نهک بیوانی زهوی به مهتری دوجا (متر مربع) یا ههر میژدهی دی له ههمان کات وا پێدهچی که (جا) کورتکه رهوهی (دوجار) بیته که ئەمیش زۆر نا گونجاو دارشتره ، زۆر نوسه کۆمه لگا بهکار دینیت به مانای (کۆمه ل) ئەمهش نادرسته چونکه (گا یان گاه) به مانای شوین دیت واته کۆمه لگا به مانای شوینی کومه ل دیت نهک کۆمه ل وهك (ولات) بۆ نمونه، ئەنوسن (طقطق) گهرچی له زمان ونوسینی کوردی بیته (ط) نیه . تهناهت بهرلهمانی کوردستان قانونی (الاستثمار) به (یاسای وه به رههتانیان) ناوبردوه که له بنههتا (بهرههه) ه نهک (وه بهر) که ئەم وشهیه بهم مانایه

نیه له زمانی کوردی له گهډ و هس (بهرهم هینان) به مانای (انتاج) دیت که جیبایه له (استنمار) ی عهره بی , له وه بو گهر کاتی خوئی سهرچاوهکی زانستی زمانهوانی ههباو پرسیاریک بکرا به له باره و شهیهکی گونجاو بو وشه ی (استنمار) بیگومان ههردولا به نهجامی دروست نهگهیشتن . ههزاران وشه ی دی بهم شیوانه دارشتراون – له وهدانیه لهم چهند دیره کۆبکریتهوه – زۆریه ی چهوت و ناراست گهډی له مان راسته و خو له زمانی عهره بی وهرگیردراوه بی خو ماندوکردن به دوا یی وشه ی رهسه نی کوردی زۆرانی دورن له مه بهست ومانه ههروهک دوره له زمانهوانی پتهو .

له راستیدا نا دروستی زمانهوانی و بی قانونی تابلوکانی ناوبازار لهم باسه تهواو نابیت به شیکه له دیاردهیهکی فرهوانتر نهویش نهگهیرهتهوه بو بی باکی و فهرامۆش کردنی چارهسهرکردنی کیشهکانی کۆمه له به گشتی واته ئەم شیوانه ی زمان لهم ولاته رویکه له دیارده ی گهندهلی له ولات به گشتی . بیگومان گهر بهم شیوهیه جهلهوی بو شل کریت هه رکهسیک و فه مانگایهک له خو یه وه ناوی یا زارویک دارشت کات هیچ سهرچاوهیهک و (مرجهیه) تیکی زمانهوانی نه بی له کوردستان چهند سالی دی نابات زمانهکه مان به نوسین و وتن له زمانی کوردی دهشۆری . بهههر حال شیوانی زمانی کوردی له ماوه ی پانزهساله ی رابوردو واته پاش راپه رین 991 دیاردهیهکی رهچاو کرابو له مهیدانی گشت لایه نهکانی ژیان به تایبه تی ئابوری و ریکلام وراگه یانندن ههروها رۆشنیری به گشتی . گه شه پیدان و پیشکهوتنی بوارهکانی ئابوری به تایبه تی بازارو بازرگانی ناوخوو دهره وه و په رهسه ندنی لایه نهکانی رۆشنیری و زۆریونی دام وده زگا و ئامیرهکانی راگه یانندن . بهرام بهر ئەم هه لس وکته وه زمانی کوردی له م ئاست وتوانا نه بو که پیویستهکانی ئەم گه شه پیدانه و پیشکهوتنه – گهر وهرارد بکری له گهډ چهند سالانی رابورد و – که گهډی لایه نی ژیان گرته وه دابین کات زۆر جار له کورتی دهدات وپری ناکاته وه سه ربار سالانه سه دان داهینان و ئامیر و زارواهی زانستی وکۆمه لایه تی وئابوری نوئی له جیهان دهرده که وئی وپه رت وبلآ وده بیته وه , ؟؟

ئیهمه ی کورد ئەبی به ملینین که له بهر گهډی هۆکاری میژویی و سیاسی – به تایبه تی نه بونی ده ولته ی کوردی له ماوه ی چهن دین سه ده ی رابوردو – زمانی کوردی له گهډی لایانه وه دواکه وتوه له گهډی چه رخی زمانه پینه گهیشت بۆیه نوسه ری کورد زۆر جار په کی ده که ویت ناچارده بیت له خو یه وه وشه دارشت کات یا روبکاته وشه بیانیهکان زۆریه ی عهره بین له کوردستانی باشور فارسین له کوردستانی رۆژهه لات به تایبه تی سه باره ت به نه بونی (مرجهیه تی زمانهوانی) , له گهډ و هس له نوسین و ته بیژهکانی رادیو و ته له فزیۆنهکانی کوردی به داخه وه گهډی وشه ی بیانی به دی ده کری وگو یبیس ته ده بی گهر چی به ران به رهکانی به کوردی زۆرن بو نمونه له حیاتی ده فه ر و ناوچه (منطقه) , هیز (قوه) , نیزیکی (تقریبا) , هیرش (هجوم) , راستی (حقیقه) , هه ژار (فقیر) به سه دانی وشه ی دی بی رهواو ناله بار به کار دیت .

شایانی وتنه { مارکس } ئەډی – زمان جگه له خسه له تهکانی کۆمه لایه تی و روشنیری – ئامیریکی بهرهم هینانه , له م روانگه وه زمانی کوردی له واقع دا لهم قوناغه به گشت لایه نهکانی وهک گشت ئامیره بهرهم هینانهکانی دی که وتوته بن باری چینی (برژوا) ی خاوهن ده سه لات و سه رمایه تازه پیگهیی له نیو کۆمه له له سه ر حیسابی که لاکسی سیسته می دهره بهگ و داب و نه ره تی عه شره تی له سه رتا پای کوردستان ئەمیش به بی باکی و ناره وا ئەیچه وسینیته وه – به هه ر شیوهیه ک بیت – بو جیبه جی کردنی کاروباری و دابین کردنی بهرژه و نه دکانی له کاتی ده زگاکانی زانستی و زمانهوانی و روشنیری له هه ریم ده سه توژنو و هستاو ن بی وهی ئەم شیوان وچه وسانهویه بهر بهست بکه ن له پینا و پاراستنی وگه شه پیدانی وشه ی کوردی .

بی گومان کۆری زانیاری کوردستان له هه ریم لهم مهیدانه بهر پرس بو له بواری پیشکهوتن و بهر بهست کردنی تیوهردان و شیوانی زمانی کوردی , واته پاراستنی زمانهکه مان راسته و خو له ئەسته ی ئەم ده زگایه بو پیش هه لوه شانده نه وهی . له هه مان کات ئه رکی وهزاره تی روشنیری و ئامیرهکانی راگه یانندی جوړاو جوړ وهک رۆژنامه و گوڤار و رادیو و ئیسته که وکهناله ته له فزیۆنهکان لهم باره وه ئاشکرایه .

له بواری پاراستنی زمانی کوردی و گه شه پیدانی , ئەزمونی زۆر ساکار ئەخه مه بهرچاوی خوینه ران . وابو له دوا سالانی هه فتایه کان له سه ده ی رابوردو له { دار الثقافة والنشر الكردیه } واته – ده زگای رۆشنیری و بلا و کردنه وهی کوردی – سه ر به وهزاره تی روشنیری وراگه یانندن له به غدا له زمانه ی رژی می به عس کارم ده کرد . له م کات خه لگانی کورد دانشتوی به غدا که بهرژه و نه دیک ئابوریان داده مه زران وهک بازاری , ئوتیلی , چیشخانه یی ناوی کوردیان لی دهنه ئەم ناوه کوردیه – به پیی یاسای پاراستنی زمانی عهره بی – ئەبو ده زگایه کی کوردی وهک کۆری زانیاری کوردی یا ده زگای روشنیری و بلا و کردنه وهی کوردی دوپاتی کردباوه که ئەم ناوه (محلیه) واته بیانی نیه بو رازی بوون به ناوه که وهه لئاسنی تابلوی تایبه ت , هه لته ته له مه یان په یوه ند کردنی خاوه نی بهرژه و نه ند بو ئەم مه به سه ته به یه ک له م دوو ده زگایا رینوس وری زمانه نویسه که پوخته ده کرا له لایه ن فه رمان به ران پیش وهی بنی ردریت بو شوینی دیاری کراو . بۆیه گهر وردبایته وه له گشت تابلوکانی کوردی به غدا تی بین ده کرا له روی زمانهوانی زۆر ریک و پیک و بی هه له بو به پیچه وانه ی زۆریه ی تابلوکانی هه لئاسراو له م رۆژگاره له هه ریم .

بیگومان ئیمرو له گشت رۆژانی رابوردوی گهډی کوردستان به مه بهست پاراستن وگه شه پیدانی زمانی کوردی زیاتر پیویستی به سهرچاوه

(مرجعیه) ههیه به پالپشتی یاسای تایبەت , ههئبەتە کۆری زانیاری کوردستان له ههریم وهک - ولاتانی دی - له جیهان بهم سهراچاوهو مرجعیه له قهلهم دهدرا ههئەسیت بهم ئەرکه نهتهویه گرنکه به پشتیوانی یاسایهکی تایبەت به شیوهیهک بهرگری تیۆردان و شیوانی زمانهکهمان بکه به ناوی { یاسای پاراستن وگهشهپیدانی زمانی کوردی رهسهن } ئەم کارهش بیگومان ئەکهویته ئەستۆی بهرلهمانی کوردستان .
لهدوا وته ئەبێ بزاندری نوسهری ئەم باسه کورته پسپۆر نیه له زمانی کوردی ئەوهندهی نوسهر و خهمخۆری ئەم زمانهیه بۆیه پیویسته ئەم بابەته له لایهن پسپۆر و شارەزایان له زمانی کوردی تاوتۆ بکری.

مانگی سپتەمبەر 2007

ههولیر